



ZÁPIS Č. 4/2021

ze zasedání Komise Rady Libereckého kraje pro adaptaci na změnu klimatu
ze dne 18. 5. 2021 v Liberci

Přítomni:

Ing. Jiří Klápště, předseda	Václav Židek, místopředseda	Ing. Tereza Pokorná, tajemník
Mgr. Petr Staněk	Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D.	Ing. Petr Dobrovský
Ing. Ludvík Řičář	MUDr. Anna Kšírová	Ing. Michal Krejčí
Ing. Tomáš Maček	RNDr. Jitka Šádková	Ing. Petr Meduna
Ing. Ivan Novotný – <i>distančně (on-line)</i>	MVDr. David Nejedlo	Ing. Lukáš Řádek
Bc. Jaroslav Křepel		

Nepřítomni:

RNDr. Jakub Horecký – omluven, Ing. Miroslav Kudrna – omluven, Mgr. Jan Korytář – omluven, Ing. Petr Kubíček

Hosté:

Ing. Jana Moravcová, Ing. Martin Modrý, Ph.D.

Návrh programu zasláný v pozvánce:

1. Zahájení jednání *Ing. Jiří Klápště*
2. Představení modelu Živá krajina *Ing. Jana Moravcová*
3. Shrnutí hlavních výstupů analytické části Akčního plánu adaptace na změnu klimatu v podmínkách LK *Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D.*
4. Příprava pracovních skupin *Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D.*
5. Různé
6. Závěr *Ing. Jiří Klápště*

1. Zahájení jednání

Jednání ve 14:30 zahájil a řídil Ing. Jiří Klápště, předseda Komise RLK pro adaptaci na změnu klimatu (dále jen „Komise“).

V úvodu přivítal přítomné členy a hosty a následně konstatoval, že **Komise je usnášeníschopná.**

Předsedající otevřel diskusi k návrhu programu, který obdrželi členové Komise v pozvánce.

RNDr. Jitka Šádková navrhla doplnit program zasedání o následující body:

- Ekovýchovný projekt „Vodě na stopě“ - *Ing. Martin Modrý, PhD.*
- Informace o přípravě memoranda o společném zájmu a postupu ve věci budoucí spolupráce při přípravě protipovodňových opatření na Lužické Nise a projednávání dalších protipovodňových opatření na území LK – *RNDr. Jitka Šádková*
- Připomínky Libereckého kraje k návrhům VH plánů pro období 2021-2027 na území LK – *RNDr. Jitka Šádková*

Přítomní členové komise schválili upravený program a komise zahájila projednávání jednotlivých bodů.

V úvodu zasedání nebyli přítomni. MUDr. Anna Kšířová a Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D. Počet hlasujících byl tedy 13.

2. Představení modelu Živá krajina – Ing. Jana Moravcová

Ing. Jana Moravcová představila Model Živá krajina (dříve model Zdoňov a model Křinice, podle lokalit, kde probíhalo původní mapování), který představuje komplexní přístup k obnově krajiny- zadržetí vody, zvýšení biodiverzity, snížení eroze, řízené využívání hydromelioračních systémů, atd., ve vybrané oblasti povodní, v rozsahu nejméně 10 km².

Cílem první etapy projektu Živá krajina je navrhnout pomocí know-how Krajinný plán pro celé území České republiky.

UCELENÉ KNOW HOW ŽIVÁ KRAJINA

- ✓ Řešíme vždy povodí, ideálně od pramene, na min. ploše 10 - 20 km²
- ✓ Postupujeme komplexně – obnova přirozeného toku, zmapování a využití meliorací, řešení eroze, ochrana pomocí zeleně, tůň a mokřady
- ✓ Příprava studie proveditelnosti probíhá participativní metodou – výrazný vliv na její podobu mají místní obyvatelé.
- ✓ Studie proveditelnosti podle modelu Živá krajina jako základ pro jednání s vlastníky půdy, obcí a státní správou
- ✓ Návaznost na dotační tituly MŽP, MZE, MMR

(prezentace přílohou č. 1)

15:03 vstoupil P. Klápště.

15:10 vstoupila A. Kšířová.

Diskuse:

P. Dobrovský – vznesl dotaz na investora

J. Moravcová – odpověděla, že je to různé. V mnoha případech jsou investorem obce, MAS, Lesy ČR..

L. Řádek – ocenil tento komplexní přístup a zapojení nadšených dobrovolníků. Poznamenal, že model neřeší prioritizaci opatření s ohledem na omezené finanční prostředky.

J. Moravcová – uvedla, že prioritizace probíhá přirozeně prostřednictvím obcí. Ve sjednocování metodiky vnímá nezastupitelnost státu. Může v tom být i významná role krajů – mohou to požadovat po státu a začít vzorově realizovat na svém území. Důležitá je samozřejmě také společná zemědělská politika (zejména dotační nástroje).

J. Klápště – vznesl dotaz, zda se řeší nejen návrh opatření, ale současně i jejich efektivita. J. Moravcová – uvedla, že součástí studie budou modely odtokových poměrů území. Dále probíhá s Univerzitou Karlovou společný výzkumný projekt, který by pomohl kvantifikovat efekty.

J. Křepel – vznesl dotaz na řešení role a vůle vlastníků k realizaci

J. Moravcová – odpověděla, že je to samozřejmě v projektu řešeno, ale je to různé. Lokální koordinátoři vlastníky aktivně oslovují a pomáhá i to, že vlastníci se následně oslovují i vzájemně ke spolupráci. Připravené návrhy jsou dobrou pomůckou pro přesvědčení vlastníků k zapojení do realizace. A samozřejmě probíhá oslovování klíčových vlastníků.

P. Klápště – poznamenal, že vnímá problém v různých datových modelech po ČR. Vítá tedy jednotný model či jejich propojení.

J. Moravcová – uvedla, že proběhlo jednání se Státním pozemkovým úřadem, kde tento model byl nabízen k využívání. Na jednání byl tento model uvítán, ale v praxi je to pak s využitím ze strany SPÚ mnohem složitější.

D. Nejedlo – vrátil se ke zmiňovanému modelu Křenice na Broumovsku. O víkendu tuto lokalitu shodou okolností navštívil a vnímal krajinu velmi zachovale a pozitivně, proto jej překvapuje výběr zrovna této lokality.

J. Moravcová – uvedla, že výběr této lokality byl z důvodu toho, že se jednalo o úvodní vzorový projekt, kde sídlí Živá krajina, kde je zájem místní obce a nabízejí se jednoduchá efektivní opatření.

3. Ekovýchovný projekt „Vodě na stopě“ – Ing. Martin Modrý, PhD.

Ing. Martin Modrý, PhD. seznámil členy Komise projektovým záměrem „Vodě na stopě“ Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvkové organizace, který organizace plánuje předložit do výzvy č. 1/2021 Národního programu Životní prostředí.

Projekt vychází z Akčního plánu adaptace na změnu klimatu v podmínkách Libereckého kraje. Ve svých aktivitách kombinuje environmentální vzdělávání a mapování potenciálních lokalit pro zlepšování vodního režimu krajiny. V rámci projektu školní kolektivy či zájmové skupiny mapují pod vedením lektora místa pro zlepšování vodního režimu v okolí svého působiště. V průběhu realizace jsou žákům na terénních exkurzích a při přednáškách ve škole představovány možnosti mitigačních a adaptačních opatření, význam jednotlivých typů lokalit pro vodní režim a pro biodiverzitu a možnosti zlepšení jejich ekologického potenciálu.

Výstupem projektu bude postupně se doplňující mozaikovitá databáze krajinných prvků s potenciálním významem pro adaptační a mitigační opatření.

Část aktivit projektu bude z důvodu splnění podmínky dotačního programu, kterou je nadregionální význam, realizována mimo území Libereckého kraje. Předpokládáme jeho realizaci na území Středočeského kraje ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje.

Předpokládá se účast 6 - 10 škol z Libereckého kraje.

Záměrem je využít Geoportál LK, kde by byly zobrazovány výsledky mapování a návrhy.

(prezentace přílohou č. 2)

Diskuse:

J. Šádková – uvedla, že si dokáže představit využití Geoportálu LK a prezentaci na krajské osvětové akci Mapy pomáhají.

P. Klápště – ocenil, že se jedná o dlouhodobý program. Upozornil na obdobný projekt Hl. m. Praha (vhodná kontaktní osoba je H. Šlechtová), který by mohl být inspirací. Vnímá, že výstupy by mohly být využitelné pro Akční plán. Ideální by bylo mapovat i jiné ekosystémové služby než jen vodní režim. Vnímá velký potenciál přinést a nabízí spolupráci v rámci projektu.

D. Nejedlo – se zeptal, zda projekt navazuje na starý projekt „Cestička do školy“ (týká se spolupráce prarodičů a dětí).

M. Modrý – uvedl, že to není v plánu. V minulosti proběhl projekt Cesty budoucnosti a tento typ spolupráce se zde nedařil.

J. Moravcová – nabízí spolupráci s Živou krajinou při přípravě metodiky a datového modelu

15:56 – M. Modrý opustil jednací místnost

4. Shrnutí hlavních výstupů analytické části Akčního plánu na změnu klimatu v podmínkách LK - Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D.

Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D. představil strukturu návrhové části a prioritizaci opatření.

Upozornil na vlajková opatření (velký dopad + viditelnost) a na opatření, která lze snadno rozeběhnout („nízko visící ovoce“).

(prezentace přílohou č. 3)

Diskuse:

P. Dobrovský – uvedl, že řada opatření již je realizována (např. v rámci Chytřejší kraj pro Liberecký kraj)

J. Šádková – uvedla, že i zde je přítomna řada pracovníků a spolupracovníků krajského úřadu, díky nimž již je řada opatření realizována. Byla zadána řada projektů a studií, jsou vytipováváni a oslovováni vlastníci např. p. Brodský na Václavicku. Existuje úzká spolupráce s odborem správy majetku kraje.

P. Klápště – opatření v AP Klima i přes velmi dobrou dosavadní práci kraje vyžadují velkou řadu dalších změn, ale změny nemohou proběhnout hned a začít všechny najednou. Je třeba navázat na dosavadní aktivity a v realizaci opatření postupovat v dílčích krocích postupně (dle priorit).

5. Příprava pracovních skupin - Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D.

Přípravná skupina se setkala dvakrát on-line (nejprve byly stanoveny skupiny a následně navrženy odborní členové skupiny). Předpokládá se roční cyklus fungování – ve spolupráci s pracovníky krajského úřadu a ARR by měly být zvoleny 1-2 úkoly s cílenými výstupy.

Současně by měla probíhat osvěta realizace aktivit.

(návrh práce a rozdělení skupin přílohou č. 4 a+b)

16:50 - I. Novotný opustil on-line prostor.

17:06 – J. Moravcová opustila jednací místnost.

Diskuse:

J. Křepel se dotázal na roli pracovní skupiny při přípravě investičních projektů na majetku kraje.

P. Dobrovský vnímá roli v nastavení směru, který odpovídá AP KLIMA.

Proběhla diskuse nad vhodností a potřebou zapojení pracovníků Krajského úřadu Libereckého kraje.

Hlasování o zřízení a složení pracovních skupin bylo přesunuto na další zasedání Komise.

6. Různé

• Výsledek hlasování per rollam k zadání aktivit ARR na rok 2021

28. 4. 2021 proběhlo na návrh předsedy hlasování per rollam k zadání aktivit Agentury regionálního rozvoje, spol. s r.o. v oblasti naplňování Akčního plánu adaptace na změnu klimatu v podmínkách Libereckého kraje. Hlasovalo všech 19 členů Komise. Byla tedy splněna podmínka hlasování nadpoloviční většiny členů komise.

Návrh usnesení:

č. usnesení: 3/VI/21/AK/7

Komise Rady Libereckého kraje pro adaptaci na změnu klimatu doporučuje Radě Libereckého kraje ke schválení pokyn č. OBJ/226/2021 na základě rámcové příkazní smlouvy OLP/3978/2018 a objednávku č. OBJ/267/2021 na základě rámcové smlouvy o dílo OLP/2231/2017 s Agenturou regionálního rozvoje, spol. s r.o. v oblasti naplňování Akčního plánu adaptace na změnu klimatu v podmínkách Libereckého kraje.

Hlasování:

HLASOVALO	PRO	PROTI	ZDRŽEL SE	VÝSLEDEK
19	16	0	3	přijato

- **Informace o přípravě memoranda o společném zájmu a postupu ve věci budoucí spolupráce při přípravě protipovodňových opatření na Lužické Nise a projednávání dalších protipovodňových opatření na území LK – RNDr. Jitka Šádková**

Liberecký kraj ve spolupráci s dotčenými obcemi realizoval projekt **Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření pro povodí Lužické Nisy**. Bylo zanalyzováno zadané území, navržena opatření ke zlepšení vodního režimu v krajině, včetně přírodě blízkých protipovodňových opatření. U tří vybraných opatření byla již zpracována dokumentace pro územní rozhodnutí. Podrobné informace a výstupy projektu naleznete na [webu projektu](#). Nicméně účinnost navržených opatření není tak vysoká, aby dostatečně ochránila majetek a životy soustředěné do blízkosti tohoto toku. Zpracovatel (společnost Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s.) navrhl paralelně zpracovat i studii liniových opatření a zároveň prozkoumat její efektivitu. Ta byla zpracována a předána kraji v loňském roce. Studie se zaměřila zejména na opatření k řešení 100leté vody. K její realizaci je nutná součinnost 5 subjektů, což je řešeno formou společného memoranda (Liberecký kraj, Povodí Labe a dotčené obce). S ohledem na možný dopad těchto opatření na další části toku za hranicemi ČR je v řešení projekt vodní nádrže Andělská hora.

- **Připomínky Libereckého kraje k návrhům vodohospodářských plánů pro období 2021-2027 na území LK – RNDr. Jitka Šádková**

Liberecký kraj v rámci připomínkového řízení uplatňuje připomínky k národním plánům povodí Labe a Odry a dílčím plánům povodí Horního a středního Labe, Ohře a dolního Labe, Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry a k plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Odry (*příloha č. 5*)

L. Řádek – navrhl, aby Komise byla poradním orgánem při dalším připomínkování nebo pomohla navrhnout změny v systému přípravy těchto plánů

A. Kšírová – vyslovila překvapení nad záměrem přípravy projektu retenční nádrže v Raspenavě a navrhuje bližší projednání a diskuzi v rámci některého dalšího zasedání komise

P. Klápště – zdůraznil potřebu vytvoření pracovních skupin, aby tyto záležitosti nemusely být projednávány v širokém plénu

- **Informace k přípravě nových podmínek OŽPZ v oblasti finanční podpory retenčních opatření – Ing. Jiří Klápště**

J. Klápště navrhl, aby se Komise vyjádřila k financování retenčních opatření v krajině. Jedná se o revitalizace, renaturace, tvorbu tůní, které jsou v současnosti podporovány 100% dotacemi. Ale není stále zřejmé jak budou tato opatření financována v programovém období 2021+.

Navrhuje doporučit radě kraje, aby prostřednictvím Asociace krajů ČR požadovala po Ministerstvu životního prostředí zajištění 100% financování těchto, pro adaptaci na změnu klimatu zásadních, opatření .

Návrh usnesení:

č. usnesení: 4/VI/21/AK/8

Komise Rady Libereckého kraje pro adaptaci na změnu klimatu doporučuje Radě Libereckého kraje, aby prostřednictvím Asociace krajů České republiky požadovala zajištění financování 100 % způsobilých výdajů v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021+ na následující opatření – revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů (viz. aktivita opatření 4.3.III OPŽP 2014+).

Hlasování:

HLASOVALO	PRO	PROTI	ZDRŽEL SE	VÝSLEDEK
13	12	0	1	přijato

Program příštího jednání:

- Představení katalogu opatření vhodných pro investiční projekty kraje
- Příprava pracovních skupin

Závěr

Předseda Komise poděkoval členům Komise za účast a ukončil jednání.

Liberec, dne 18. 5. 2021

Zapsala:

Ing. Tereza Pokorná

tajemník Komise Rady Libereckého kraje pro adaptaci na změnu klimatu

Schválil:

Ing. Jiří Klápště

předseda Komise Rady Libereckého kraje pro adaptaci na změnu klimatu